Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Asia: E 57/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: EU:n startup- ja scaleup -strategia

Kiitän mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle koskien Suomen kantaa EU:n startup- ja scaleup -strategiassa.

Valtioneuvoston näkemys ja Suomen kannat ovat kannatettavia Helsingin yliopiston opiskelijayrittäjyyspalveluiden ja -yhteisön näkökulmasta. Opiskelijayrittäjyydellä on rooli kun rakennetaan maailman parasta startup- ja kasvuyrittäjyysekosysteemiä. Innostavat esimerkit, samanhenkisten vertaisten verkoston rakentaminen ja käytännön kokeilut työuran alussa, tai jopa sitä ennen, antavat lähtövalmiuksia ja tukea uusille yrittäjille ja sellaiseksi pyrkiville.

Yliopistojen laajan TKI-toimijuuden tunnistaminen uusien kaupallisten innovaatioiden kehittäjänä ja uusien kasvuyritysten synnyttämisessä tulisi huomioida. Rahoitus yrittäjyys- ja innovaatiotoiminnalle on pirstaleista ja lähinnä hankepohjaista, jonka johdosta pitkäjänteisen ja kunnianhimoisen kehittämisen potentiaali on alikäytetty. Kannustimet yliopistojen startup- ja teknologiansiirtotoiminnoille lisäisivät opiskelijoille ja tutkijoille suunnattua yrittäjyyskoulutusta, hautomotoimintoja ja matalan kynnyksen yhteisöjen kehittämistä. Yhteistyön syventäminen tutkimuskeskusten, tiedemaailman, teollisuuden ja startup-maailman kesken on olennaisen tärkeää.

Haluaisin myös kiinnittää huomion opiskelijoihin kokonaisuutena ja siihen innovaatiopotentiaaliin, mitä heissä on. Puhuttaessa yliopistolähtöisestä innovaatiosta tulisi muistaa, että vain pieni osa maisterin tutkinnon suorittaneista jatkaa tohtorikoulutukseen ja tutkijaksi, siitä huolimatta, että tohtorikoulutuksen rahoitusta ja sitä myötä koulutuspaikkoja lisätään. Startup- ja scaleup -strategiaa luodessa Suomessa tulisi muistaa, että jos huomiotta jäävät opiskelijat, jotka eivät jatka tutkijanuralle, suljetaan ulos merkittävä kasvun potentiaali. Suomalainen vertaisyhteisöön ja -oppimiseen perustuva opiskelijastartup-ekosysteemi on uniikki maailman mittakaavassa, jota kannattaa esitellä esimerkillisenä osana suomalaista startup- ja yrittäjyyskulttuuria EU:ssa.

Pidän EU:n Talent Pool- ja Blue Carpet -aloitteita erinomaisina keinoina tukea parasta osaamista. Käytännössä erityisesti EU:n ulkopuolelta tulevien yrittäjiksi haluavien on vaikea saada tukea korkean riskin yritystoiminnalle, ja EU:n tasoiset aloitteet luovat raamit kansalliselle kehittämiselle. Suomessa maisterin tutkinnon suorittaneiden opiskelijoiden pitovoimaa lisäisi paremmat mahdollisuudet yrittää ja työllistyä kasvuyrityksissä. Erityisesti tekoälyn kehityksen tuoma niin kutsuttujen entry level -työpaikkojen väheneminen lisää

tarvetta aikaisen vaiheen yrittämisen tuelle, kun opiskelijoiden pitää korvata ennen yrityksistä saatu alku-uran työkokemus luomalla ensimmäiset työpaikat itse omalla startup- ja yritystoiminnalla. Matalan tason töiden katoaminen ei koske pelkästään ulkomailta tulevien työllistymistä, vaan kaikkia nuoria ammattilaisia erityisesti teknologia-alalla.

Elinvoimainen innovaatioekosysteemi tarvitsee keskustelua, joka läpäisee kaikki tasot. Kiitän mahdollisuudesta tuoda nuorten osaajien äänen valiokunnalle kuultavaksi. Opiskelijat ovat kriittinen osa kokonaisuutta, kun tulevaisuuden innovaatiokyvykkyyttä rakennetaan – he ovat niitä, joista tulee tulevaisuuden tutkijat, startupien ensimmäiset työntekijät ja uudet riskinottajat kasvuyritysten perustajina.

Helsinki Think Company

Eeva Siika-aho
Toimitusjohtaja